evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt:	MO-ME-N-T MOderní MEtody s Novými Technologiemi
Reg.č.:	CZ.1.07/1.5.00/34.0903
Operační program:	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Škola:	Hotelová škola, Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Poděbrady
Tematický okruh:	Německá filozofie a materialismus
Jméno autora:	Mgr. Marek Feller
Datum:	4. 9. 2013
Ročník: (Cíl. skupina):	4.
Anotace:	Po seznámení s myšlenkami zásadních německých filozofů 18. a 19. století (Kant, Fichte, Hegel Feuerbach) je druhá část prezentace věnována materialistickému pojetí dějin K. Marxe a B. Engelse.

Immanuel Kant (1724 – 1804)

- zakladatel německé klasické filozofie
- studoval teologii
- univerzitní profesor (filozofie, matematikou, přírodovědou)
- zpočátku příznivcem materialismu („předkritické období“)
- hl. dílo: Kritika čistého rozumu (o poznání)

  - zavrhuje důkazy boží existence a učení o nesmrtelnosti duše (matematika – zdroj vědeckého poznání)

  - kategorický imperativ (všeobecný mravní zákon)

„Jednej tak, aby maxima tvé vůle mohla vždy zároveň platit jako princip všeobecného zákonodárství.“

  - rozlišení „jevů“ (smysly) a „**věci o sobě**“ (mimo čas, prostor – rozumové kategorie)

  - výsledkem agnosticismus

Johan Gottlieb Fichte

- teze: Filozofii si volíme takovou, jací jsme
- údajně „posedlý šílenou vírou v tvůrčí moc vůle“
- potřeba jednat a působit mimo sebe
- vliv Kanta
- filozofie: buď vykládá zkušenost (dogmatismus) nebo odvozuje zkušenost z představy (idealismus)
- počátkem je myslící subjekt „Mysli sebe sama.“
- zkušenost má pramen v Já
- tvoříme si „ne-Já“ (klade meze sobě samému)
- ty je třeba překračovat (potřeba akce a činnosti)
- život by měl být procesem očišťování od cizích příměsí
- morálka se mění dle cílů (historický vývoj)

Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1170 – 1831)

- profesor, špatný řečník, ale velká hloubka
- absolutní idealismus

  - podstatou všeho neosobní duchovní princip

  - vše hmotné je druhotné

  - odmítá Kanta

  - 3 stupně vývoje absolutní ideje:

1) čistá idea (pojem sám o sobě mimo čas a prostor)

2) hmotná skutečnost (příroda, vnější svět)

3) civilizace, společnost, kultura

- 3 stupně vývoje ducha
- 3 části filozofie (logika, fil. přírody, fil. ducha)

Ludwig Feuerbach (1804 – 1872)

- měl být teologem – utekl
- kritika náboženství
- základní pojmy: příroda a člověk
- materialismus – prvotnost přírody (člověk součástí)
- teze: Nikoli Bůh stvořil člověka, ale **člověk Boha**

  - promítání lidských vlastností a tužeb
- nutno propojit fil. s přírodními vědami
- zejména s antropologií = antropologický materialismus

  - člověk má materiální podstatu (duše není nesmrtelná)

  - fyzické jevy základem psychických jevů

  - nejhlubší vztah: láska člověka k člověku (tělesná láska)

Materialistické pojetí dějin

- Karl Marx (1820 – 1895)

  - hlásí se k Feuerbachovi

  - dílo: Kapitál (soc. ekonomická kritika kapitalismu 19.st.)

  - teoretik dělnického hnutí (hybná síla společnosti)

  - revoluční změna

  - cíl: nastolení beztřídní, sociálně spravedlivé společnosti

  - formuloval materialistické pojetí dějin

- Friedrich Engels

  - syn majitele továrny

  - výklad marxismu a filozofie přírody

- společné dílo: Manifest komunistické strany (1848)

Marxismus

- člověk = bytost produkující společnost, realizující se v práci
- egoistickými potřeby k práci = člověk je sám sobě odcizen
- zisk ovládá život:

  - proletáři (nuceni prodávat svou pracovní sílu)

  - kapitalisté (ti, kteří ji kupují)
- nutno rozbít třídní struktury (revoluce)
- odstranit vykořisťování - naplnění v komunismu

Marxismus – leninismus

- ortodoxní marxismus vytvořený V.I. Leninem

- ideologie socialistických zemí (vláda jedné strany)

- jediný světový vědecký názor (proti idealismu, metafyzice)